

MATURITA 2020

EXTERNÁ ČASŤ

SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA

**NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN!
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!**

- Test obsahuje **64 úloh**.
- Na vypracovanie testu budete mať **100 minút**.
- Na začiatku každej nahrávky sa z inštrukcií dozviete, ktorý odpoveďový hárok máte použiť.
- Pri riešení úloh budete striedavo používať dva druhy odpoveďových hárkov:
 - Do odpoveďového hárka č. 1 označeného piktogramom budete zaznamenávať riešenia úloh s výberom odpovede. Pri týchto úlohách vyberte správnu odpoveď spomedzi štyroch ponúkaných možností, z ktorých je vždy správna iba jedna.
 - Do odpoveďového hárka č. 2 označeného piktogramom budete zaznamenávať riešenia úloh s krátkou odpoveďou. Pri týchto úlohách správnu odpoveď napíšete do príslušného riadka odpoveďového hárka. Krátku odpoveď tvorí jedno slovo alebo niekoľko slov.
- Pri práci smiete používať iba pero s čiernou alebo modrou náplňou. Nesmiete používať zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.
- **Podrobnejšie pokyny na vyplňovanie odpoveďového hárka sú na poslednej strane testu. Prečítajte si ich.**

Želáme vám veľa úspechov!

Začnite pracovať, až keď dostanete pokyn!

I. časť testu – počúvanie

Táto časť testu sa skladá z troch nahrávok. Každú z nich budete počuť dvakrát. Počas počúvania odpovedajte na otázky prislúchajúce k jednotlivým nahrávkam. Sledujte inštrukcie a piktogramy, aby ste vedeli, na ktorý odpoveďový hárok máte vyznačovať svoje odpovede.

Prvá nahrávka**Zuzana Kuglerová – Víly zo súľovského vodopádu**

Vypočujete si úryvok z povesti Zuzany Kuglerovej Víly zo súľovského vodopádu. Na základe vypočutého vyberte správnu odpoveď. Vždy je správna iba **jedna** z ponúkaných možností.

Svoje odpovede vyznačte na odpoveďovom hárku označenom piktogramom .

Teraz máte dve minúty na prečítanie úloh **01–08**.

Vysvetlivky

poživeň – potrava, obživa

neborák – chudák, poľutovaniahodný človek

01

Víly

- (A) mali vlasy priehľadné ako voda.
- (B) zmizli pred príchodom zimy.
- (C) sa kúpali v jazierku o polnoci.
- (D) sa kúpali v jazierku každý boží deň.

02

Čo postihlo Súľov, keď nastala bieda?

- (A) Voda v jazierku takmer vymizla.
- (B) Obilie pohnilo a kravy nedojili.
- (C) Biedne poľička zničili suchá.
- (D) Úrodu na poliach spálili požiare.

03

Umierajúci otec odporučil Jankovi, aby

- (A) na gazdovstve drel od rána do večera.
- (B) dával vo dne v noci pozor na chorú matku.
- (C) požiadal vílu o pomoc v prípade biedy.
- (D) požiadal pannu o vyliečenie matky.

04 Janko

- (A) bol už dospelý, keď poslúchol radu otca.
- (B) bol najmladší zo svojich súrodencov.
- (C) žil so sestrami a bratmi v Súľove.
- (D) pomáhal matke od piatich rokov.

05 Ak niekto zneužije dobrosrdečnosť panny,

- (A) víly ho potrestajú ešte väčšou biedou.
- (B) panna odmietne tancovať na hladine.
- (C) zázračná bytosť naveky opustí jazero.
- (D) víla navždy priezračnú vodu zamúti.

06 Janko požiadal o pomoc, až keď

- (A) nebolo z čoho upiecť chlieb.
- (B) obilie zaplavili povodne a lejaky.
- (C) obilie po dažďoch začalo hniť.
- (D) matku od hladu opustili sily.

07 Z nahrávky priamo vyplýva, že Janko počas návštev pri jazere

- (A) sa rád kochal v kráse tancujúcich víl.
- (B) sa rád rozprával s láskavou pannou.
- (C) sa dlho osmeľoval osloviť vílu.
- (D) sa dočkal pomoci pre rodinu.

08 Janko navštívil pannu

- (A) päť rokov po smrti otca.
- (B) ako štrnásťročný chlapec.
- (C) po ničivých požiaroch.
- (D) počas neustálych dažďov.

Druhá nahrávka

Janko Jesenský – Elenka

Vypočujete si úryvok z poviedky Janka Jesenského Elenka. V nasledujúcom texte, ktorý predstavuje zhrnutie vypočutého, doplňte chýbajúce slová 09 – 16 v správnom gramatickom tvare. Doplňte vždy iba **jedno** slovo.

Svoje odpovede napíšte na odpoveďový hárok označený piktogramom .

Teraz máte dve minúty na prečítanie úloh 09 – 16.

Všeličo na svete je krásne, ale najkrajšie je aj tak pekné dievča. Aj slečny Žofka a Mária sú veru pekné dievčatá, ale **09** sa nemôžu v ničom vyrovnat'. Žofka má tučné líca a **10** nos. Ale Elenkin nos nemožno ani nazvať slovom nos, je to chutný **11**. Spomenuté dve slečny sú už pomaly zrelé na vydávanie, ale Elenke sa krásne obdobie mladosti len začína – čoskoro už bude mať **12** rokov. Na nej ani nenájdete niečo nepekné – a čo sa týka vlasov, je pravá, neprefarbená **13**. Vlasy nemá nikdy rozstrapatené, máva ich zapletené do **14**. Skrátka, je to krásna mladá slečna, vždy pekne upravená. Rada sa parádi a na krku má často ozdobnú **15**. Môže sa obliekať a zdobiť ako slečna, môže čítať množstvo kníh, ale jej otec ju neustále považuje za príliš **16**, a to ju už naozaj hnevá.

Tretia nahrávka

Nová Scénička – zahrajme sa na divadlo

Vypočujete si, akým spôsobom si divadlo vychováva budúcich divákov. Na základe vypočutého rozhodnite o každom z tvrdení 17–24, či je pravdivé (A), nepravdivé (B), alebo sa v nahrávke nespomína (C).

Svoje odpovede vyznačte na odpoved'ovom hárku označenom piktogramom .

Teraz máte dve minúty na prečítanie úloh 17–24.

17 Okolo päťdesiat detí pracuje v menších tímoch.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

18 Krátke divadelné predstavenie musia deti pripraviť za 120 minút.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

19 Cieľom projektu je predstaviť deťom, ako sa z príbehu stane divadlo.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

20 Činnosť detí v jednotlivých skupinách riadia herci z budapeštianskych divadiel.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

21 Žiaci základných škôl napodobňujú známe inscenácie rozprávok divadla Nová scéna.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

22 Takúto formu práce s deťmi poznajú aj v Maďarsku.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

23 Menej aktívne deti budú v obecnstve.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

24 Práca v krúžku prebieha každý piatok.
(A) pravda (B) nepravda (C) nespomína sa

II. časť testu

Táto časť testu sa skladá z **piatich** ukážok. Pri každej ukážke máte **päť** úloh s výberom odpovede a **tri** úlohy s krátkou odpoveďou. Odpovede na úlohy s výberom odpovede zaznamenávajúte na odpoveďový hárok s piktogramom a odpovede na úlohy s krátkou odpoveďou zaznamenávajúte na odpoveďový hárok s piktogramom .

Ukážka 1

Lubomír Feldek – Ako Goethe stvoril Slovákov

(úryvok)

*Keď má už takmer sedemdesiat
a takmer všetko za sebou,*

[...]

zábavu hľadá starý Goethe

a ustavične má dosť síl,

aby si len tak, z dlhej chvíle,

nejaký zázrak urobil.

V tom čase navštívi ho práve

Ján Kollár, Slováč z Mošoviec.

Goethe sa začuduje správe,

že sú aj Slováci – tá vec

*je preňho celkom nová. **St'aby***

bol ranou, v ktorej syčí soľ,

Kollár sa ohradí a Goethe

sa zasmieje, a v ďalšej vete

požiada študentíka, aby

mu teda čím skôr priniesol

slovenské piesne. Kollár na to

v návale práce zabudne.

Goethe ho zakrátko však stretne

a potmehúdsky zahúdn:

„Čo je so spievankami, pane?“

Až potom Kollár splní sľub

a prináša ich...

(A či piesne

posielal Šafárik? To presne

neviem...)

No tak či tak sa stane

to, čo sa stať má: Spievanky

zmenia sa na základný kameň

spisovnej podoby tej reči,

čo stáročia ňou spieva ľud.

25 Z ukážky 1 vyplýva, že

- (A) nemecký veľikán bol v tom čase na vrchole tvorivých síl.
- (B) slovenský spisovateľ stretol nemeckého básnika náhodou.
- (C) na prvom stretnutí podaroval Kollár Goethemu svoje dielo.
- (D) na druhom stretnutí sa Goethe zaujímal o ľudovú tvorbu.

26 Z ukážky 1 vyplýva, že jedným z hlavných zdrojov spisovnej slovenčiny je

- (A) umelá literatúra.
- (B) klasicistická poézia.
- (C) ľudová múdrosť.
- (D) ľudová slovesnosť.

27 Ján Kollár bol významný

- (A) lyrik v období klasicizmu.
- (B) lyrik v období renesancie.
- (C) dramatik v období klasicizmu.
- (D) dramatik v období renesancie.

28 Čo platí o ukážke 1?

- (A) Nemá žiadnu priamu reč.
- (B) Má členenie na strofy.
- (C) Má aj deväťslabičné verše.
- (D) Všetky verše sú rýmované.

29 Určte v nasledujúcej vete funkciu zvýrazneného slova.

Až **potom** Kollár splní sľub...

- (A) Nemá funkciu vetného člena ako pomocné slovo.
- (B) Je to príslovkové určenie času.
- (C) Je to príslovkové určenie príčiny.
- (D) Uvádza vedľajšiu vetu príslovkovú spôsobovú.

30 Nahradte maďarský frazeologizmus slovenským.

Ahol nincs, ott ne keres.

31 Vypíšte z nasledujúceho radu výraz, ktorý vystihuje význam zvýrazneného slova **sťaby** z ukážky 1.

aby – žeby – akoby – či by – akože – že by

32 Určte slovný druh podčiarknutého slova zahúdne z ukážky 1.

Ukážka 2

Martin Kukučín – Neprebudený

(úryvok)

Totka práve prišla zo žatvy a ustatá odpočíva si na podstene. Tu, kde sa vezme, tu sa vezme – milý Ondráš vojde do dvora. Jeho tvár nakrivená úsmevom. Vidno, že príroda určila ho na biedu, strádanie – tento úsmev mu tak nesvedčí! Totka zvedavo pozerá naň, cítiac, že nesie akúsi dobrú novinu.

„Totka – keby ste vedeli!“

„Keby som vedela – nemusel by si mi povedať.“

„Nuž poviem vám čosi!“

„No!“ posmeľovala ho ona.

Ondráš oblapil jej hrdlo a detinsky pritúlil sa k nej. Jej srdce pohlo sa nad ním – oteplelo, zahorelo k nemu láskou, materskou láskou. Keď takto túlieval sa k nej, zišla jej vše na um nebohá sestra, ako na smrteľnej posteli odporúčala jej svoje jediné, nešťastné dieťa... Oči jej zvlhli – pohladila parobka po jeho drsných vlasoch. I posmelila ho ešte raz: „No veď už len povedz, ak je dačo dobrého.“

„Čidali že dobré! Idem sa ženit.“

„Čo ti zas máta v hlave? Že-e-nit?“

„Hej, ženit,“ prisvedčil s dôrazom Ondráš.

„A koho berieš – či metlu?“

„Zuzku Bežanovie.“

„Nože ma, prosím ťa, nejeduj. Zuzku Bežanovie! To len tak – Zuzku Bežanovie. Za teba, synku, ani Cigánka nepôjde – nieto Zuzka Bežanovie. **Čo si to len zas nabral na tej paši do hlavy!** Povedala som ti, aby si tam nemilobohu nevylihoval, ale aby si si radšej z Nového zákona dačo prečítal. Zuzku Bežanovie!“

A totka bola už tam. Z jej hlasu všetka mäkkosť zmizla. Ondráš len ešte prisvedčal.

„Hej Zuzka... pôjde za mňa – povedala.“

Vysvetlivky

totka – tetka, teta (matkina sestra)

podstena – priestor pred domom tesne vedľa steny, chránený strechou

parobok – dedinský mládenec, šuhaj

čidali – tu v zmysle pravdaže, veru (staršia časť)

33 Pomenujte príbuzenský vzťah, ktorý mal Ondráš k *totke*.

- (A) nevlastný syn
- (B) vnuk
- (C) synovec
- (D) krstný syn

34 Ktorý postoj necharakterizuje reakciu totky na Ondrášovu novinu?

- (A) ľútostivý
- (B) odmietavý
- (C) ironizujúci
- (D) pochybovačný

35 Ondráša nebolo vidno často usmiateho, pretože

- (A) mal od detstva znetvorenú tvár.
- (B) bol predurčený na chudobu a utrpenie.
- (C) mal aj v staršom veku výraz dieťaťa.
- (D) bol dôverčivý a doplácaval na to.

36 Ako sa nazýva slovenský spisovný jazyk, v ktorom písala svoje diela už aj generácia Martina Kukučina?

- (A) slovakizovaná čeština
- (B) bernolákovčina
- (C) štúrovčina
- (D) západoslovenské nárečie

37 V ktorej možnosti je meno maďarského autora, ktorý mal vo svojich poviedkach postavy z tej istej slovenskej spoločenskej vrstvy ako Martin Kukučín?

- (A) Mór Jókai
- (B) Zsigmond Móricz
- (C) Géza Gárdonyi
- (D) Kálmán Mikszáth

38 Rozhovor medzi dvoma postavami sa nazýva .

39 Určte zvýraznenú vetu v ukážke 2 podľa obsahu/modálnosti.

40 Koľko slabík má slovo *prisviedčal*?

Ukážka 3

Osvald Zahradník – Sólo pre bicie (hodiny)

(úryvok)

DAŠA: *Dobrý deň, pán Ábel.*

PAVEL: *Ahoj, ty si už tu?*

ÁBEL (pokojne): *Tu, ako vidieť. Zariadujete, zariadujete?*

PAVEL (neisto): *My len tak... Rozmýšľame, ako by sme to... keby sme sa vzali, vieš?*

ÁBEL: *Vziať, vravíte?*

PAVEL (neisto): *No...*

ÁBEL: *Dobrá myšlienka... A kde budete bývať?*

PAVEL: *Ved' si počul, mysleli sme, že tu.*

ÁBEL: *Ale Dašenke sa to tu nepáči, ak som dobre rozumel...*

DAŠA (nesvoja): *Mysleli sme... Pôvodne sme mysleli, že pre začiatok... Na čas... Kým by sme dostali družstevný...*

[...]

ÁBEL: *Tak hovoríte len na čas... A čo so mnou?*

[...]

PAVEL (zachraňuje situáciu): *Ale niečo by sa hádam dalo vymyslieť...*

[...]

DAŠA (netrpezlivo): *Ale nejaký názor máte, nie?*

[...]

ÁBEL: *Napríklad, že ste ešte veľmi mladí.*

[...]

DAŠA: *Máme sa radi.*

ÁBEL: *To rád počujem. A čo ešte máte?*

DAŠA: *Nič. Ale budeme mať. Všetko. Krásny dom, auto, farebný televízor, psa...*

ÁBEL: *Takže je vlastne všetko v poriadku.*

PAVEL: *Ani nie...*

ÁBEL: *Nie? A prečo?*

PAVEL: *Lebo to všetko budeme mať, ale teraz nemáme ani podnájom.*

DAŠA: *A preto sme mysleli...*

PAVEL: *No, či by sme nemohli pre začiatok bývať tu.*

41 V ukážke 3 autor rozoberá

- (A) spolužitie mladšej a staršej generácie.
- (B) príčiny finančných problémov mladých.
- (C) konflikty v živote čerstvých mladomanželov.
- (D) problematiku dobrých susedských vzťahov.

42 Ktorá možnosť správne vystihuje vzťahy medzi postavami z ukážky 3?

- (A) Daša považuje Ábela za skúpeho.
- (B) Ábel odmieta vyjsť v ústrety mladým.
- (C) Pavel chcel žiadať Ábela o podnájom pre oboch.
- (D) Mladí nemajú problém žiadať od Ábela ubytovanie.

43 Osvald Zahradník je podobne ako I. Bukovčan predstaviteľom

- (A) realistickej literatúry.
- (B) romantickej literatúry.
- (C) medzivojnovnej drámy.
- (D) povojnovnej drámy.

44 Ktorá z častí textu patrí k dráme?

- (A) odsek
- (B) diel
- (C) dejstvo
- (D) kapitola

45 Koľko príkladov na spodobovanie spoluhlások sa nachádza v nasledujúcej vete?

Takže je to všetko v poriadku.

- (A) 1
- (B) 2
- (C) 3
- (D) 4

46 Vypíšte z nasledujúcej vety prisudzovací sklad.

V týchto veciach je dobrá rada ťažká.

47 Ktoré z nasledujúcich slov neoznačuje časť vnútornej kompozície klasického dramatického diela?

úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, záver

48 Ako sa nazýva odborník, ktorý s hercami nacvičí divadelnú hru a zodpovedá za kvalitu stvárnenia dramatického diela?

Ukážka 4

Sviatočné „zserbó“ rezy

(úryvok)

Zákusky „zserbó“ (vyslov žerbó) sú jedným z najobľúbenejších rezov, ktoré sa u Maďarov tradične pečú na Vianoce. Medzi plátky krehkého cesta sa vkladajú vrstvy pocukrovaných mletých orechov a kyslastého marhuľového džemu. Vrch rezov je pokrytý lesklou vrstvou výbornej čokolády. V Maďarsku sa tieto zákusky tradične pečú na sviatky, a to nielen na Vianoce, ale aj na Veľkú noc.

Slávne zákusky dostali meno podľa svojho vynálezcu – cukrára švajčiarskeho pôvodu Emila Gerbeauda (1854–1919), ktorý recept na túto výbornú sladkosť vyhotovil. Gerbeaud navštívil mnoho krajín, medzi inými Anglicko, Francúzsko či Nemecko, napokon sa v roku 1884 usadil v Budapešti potom, ako ho sem zavolať Henrik Kugler.

Kugler vlastnil v tom čase významnú cukráreň v centre Budapešti. Gerbeauda zavolať preto, aby mu odovzdal vedenie svojej cukrárne. Cukráreň sa nachádzala na námestí Gizella (dnes Vörösmarty tér) a považovala sa za „miesto stretnutia elegantného sveta“. Práve z tohto dôvodu hľadal Kugler takého nástupcu, ktorý by bol svetaskúsený, otvorený rôznym inováciám a pritom ešte aj pravý cukrár. Emil Gerbeaud splnil všetky jeho očakávania.

Švajčiarsky cukrár nesklamal a za krátky čas zaviedol viacero inovácií. Ponuku cukrárne obohatil o netradičné a nové produkty, akými boli bonbóny, cukríky, zákusky s maslovým či parížskym krémom a čajové pečivo. Gerbeaud dokonca zriadil v podniku aj malú továreň na výrobu čokolády. Najobľúbenejším produktom čokoládovne sa stali višne v koňaku a, samozrejme, „zserbó“ rezy.

[...]

Klasické žerbó rezy vďaka svojej popularite predovšetkým výbornej trojkombinácii chutí: čokoláda – orechy – marhuľa, ako aj tomu, že tieto zákusky vydržia veľmi dlho. Čím viac času uplynie, tým sú krehkejšie a chutnejšie.

49 Zákusky žerbó majú názov podľa

- (A) najznámejšej budapeštianskej cukrárne.
- (B) mena skúseného švajčiarskeho cukrára.
- (C) názvu marhuľovo-orechovej plnky.
- (D) prvého pôsobiska autora receptu.

50 Slávne rezy sú v obľube hlavne preto, že sa

- (A) pečú väčšinou na vianočné sviatky a Veľkú noc.
- (B) dlhý čas uchovávajú v komore krehké a chutné.
- (C) v nich kombinuje chuť čokolády, orechov a marhúľ.
- (D) často podávajú aj na elegantných podujatiach.

51 V ktorej možnosti je populárny produkt cukrárne Gerbaud?

- (A) višne v alkohole
- (B) francúzsky krémeš
- (C) orechová torta
- (D) Sacherova torta

52 Ktoré cudzie slovo zodpovedá významu slova *obnovenie*?

- (A) inovácia
- (B) inštalácia
- (C) revízia
- (D) reaktivita

53 Ktorá možnosť obsahuje správne gramatické kategórie výrazu *v centre* z ukážky 4?

- (A) podstatné meno, mužský rod, jednotné číslo, lokál
- (B) podstatné meno, mužský rod, množné číslo, lokál
- (C) podstatné meno, stredný rod, jednotné číslo, lokál
- (D) podstatné meno, stredný rod, množné číslo, lokál

54 Ktorým slovotvorným postupom je utvorené slovo *svetaskúsený*?

55 Utvorte správne prídavné meno z výrazu *Veľká noc* a spojte ho s podstatným menom *sviatky*.

56 Pomenujte interpunkčné znamienko, ktoré sa nachádza v nasledujúcom výraze z ukážky 4.
čokoláda – orechy – marhuľa

Ukážka 5

Lesný náučný chodník Tajch

V šírých lesoch Slánskych vrchov, pri železitom minerálnom prameni Tajch, sa začína lesný náučný chodník. V niečom pripomína lesnícky skanzen vo Vydrovskej doline, ale človek čoskoro pozná, že je vo svojej podstate celkom iný: chodí sem oveľa menej ľudí (súdiac podľa vychodených chodníkov), vedie odľahlejšími lesmi, nie je zďaleka taký spropagovaný a cestu k nemu si treba nájsť. Je do istej miery zameraný na najmenších návštevníkov. Snaží sa im les prístupným spôsobom priblížiť a spríateliť ich s jeho obyvateľmi.

*Keďže je LNCH Tajch chodníkom lesným, celý čas nevyjdeme z lesa. Nie je to však len nudné chodenie medzi stovkami stromov. Pre návštevníkov sú pripravené farebné obrázkové informačné tabule, drevené sochy, názorné ukážky, altánky a lavičky **pri ohniskách**, mostíky, zopár prameňov a studničiek. Celkom na záver každého poteší niekoľko vodopádov v krátkej nehlbokej rokline, ktorú vymyl Stravný potok do zelenej skaly.*

Na náučnom chodníku sa kombinuje kratší detský okruh s dlhším okruhom. Môžeme sa v polceste rozhodnúť, či sa stočíme naspäť po detskom chodníku alebo budeme pokračovať ďalej a obídeme si dlhší okruh. Myslím, že sa oplatí prejsť si to celé. Kto sa uspokojí s kratšou verziou, príde o prameň s altánkom a sochou Márie Terézie, vyhladku Krkavčia skala, niekoľko mostíkov, prechod priamo cez semenný sad smrekovca opadavého, voz a sane na zväžanie dreva, ukážku krmelcov a násypníkov a (najmä ku koncu) o veľmi zaujímavé informačné tabule. Aj napriek tomu, že dlhší okruh nemá ani 6 kilometrov, boli sme na konci všetci štyria riadne uťahani a veruže som sa potešila, keď sa kruh uzavrel a uvideli sme medzi stromami vstupnú bránu, ktorou sme na Lesný náučný chodník Tajch ráno vchádzali.

Vysvetlivky

krmelec – zariadenie na kŕmenie zvierat

násypník – nádoba na nasýpanie potravy

57 Do ktorého jazykového štýlu patrí ukážka 5?

- (A) umelecký
- (B) odborný
- (C) publicistický
- (D) hovorový

58 Ktorý slohový postup prevláda v ukážke 5?

- (A) výkladový
- (B) opisný
- (C) rozprávací
- (D) úvahový

59 Cieľom textu z ukážky 5 je

- (A) priblížiť čo najširšej verejnosti faunu a flóru Slanských vrchov.
- (B) odporúčať návštevu lesného chodníka ďalším záujemcom.
- (C) informovať o turistickej ceste v málo známej Vydrovskej doline.
- (D) priblížiť život v prírode hlavne turisticky zdatným školákom.

60 Čo podľa ukážky 5 nenájdeme počas návštevy LNCH Tajch?

- (A) kaplnky z dreva smrekovca opadavého
- (B) tabule s potrebnými informáciami
- (C) lavičky pri miestach určených na opekanie
- (D) ukážky pomôcok na kŕmenie lesnej zveri

61 V ktorej možnosti sa nachádza porušený slovosled?

- (A) *Je do veľkej miery zameraný na najmenších návštevníkov.*
- (B) *Pre návštevníkov sú pripravené farebné, obrázkové informačné tabule...*
- (C) *Nie je to však len nudné chodenie medzi stovkami stromov.*
- (D) *Keďže je LNCH Tajch chodníkom lesným, celý čas nevyjdeme z lesa.*

62 Napíšte meno slovenského realistického básnika, ktorý vo svojej lyrickej i epickej tvorbe často ospieval prírodu.

63 Určte vid slovesa *vchádzali* v poslednej vete ukážky 5.

64 Vypíšte z radu druh zvýrazneného prívlastku vo výraze *lavičky pri ohniskách*.
postupne rozvíjací – zhodný – nezhodný – viacnásobný

Použitá literatúra

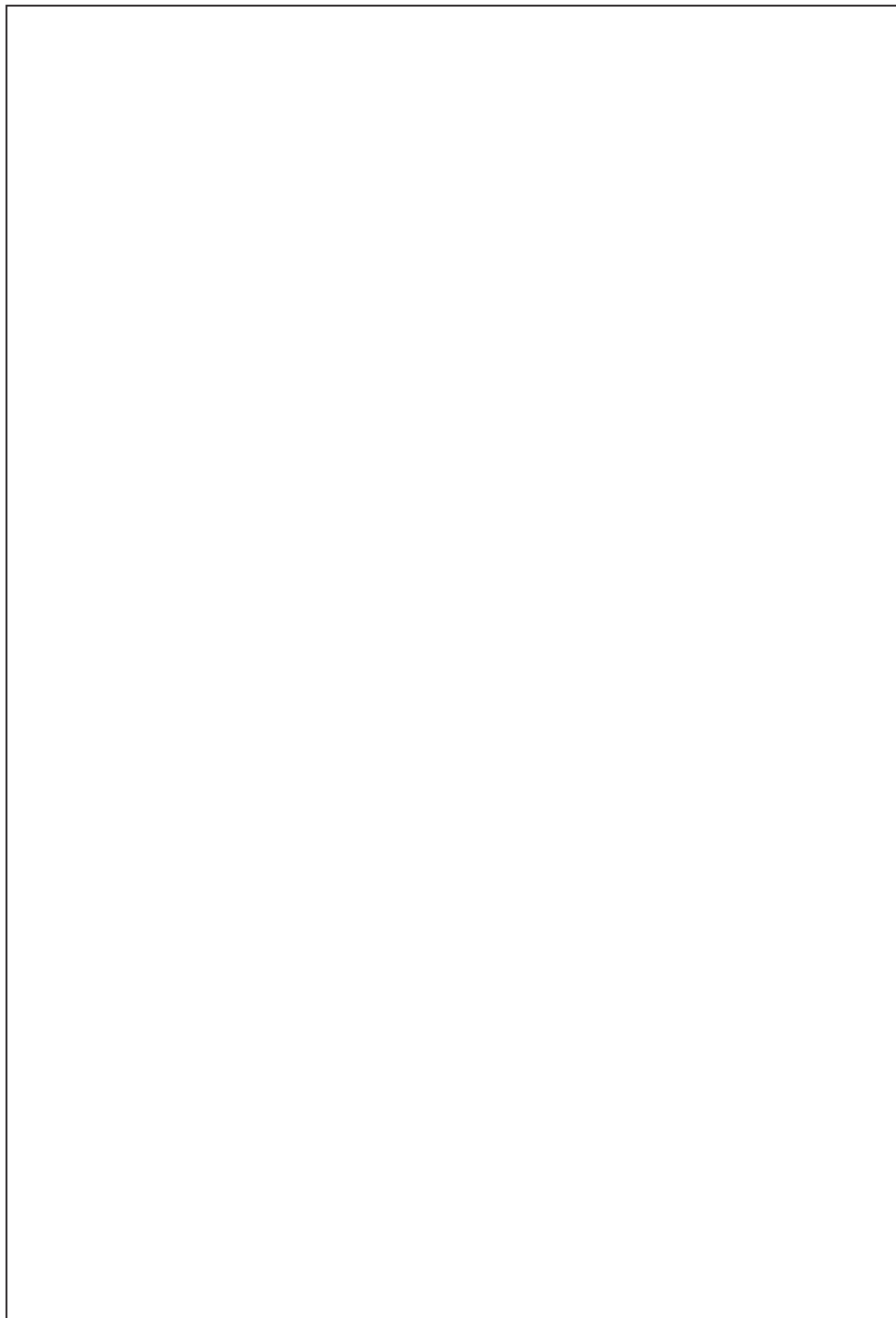
Zoznam knižných zdrojov:

- JESENSKÝ, J.: Elenka. In: JESENSKÝ, J. *Próza II*. Bratislava: Tatran 1975, s.127.
- KUKUČÍN, M.: *Neprebudený*. Bratislava: Tatran 1968, s. 28–31.
- ZAHRADNÍK, O.: Sólo pre bicie (hodiny). In: VARSÁNYIOVÁ, M.: *Čítanka slovenskej literatúry*. Komárno: VARIA PRINT s. r. o. 2004, s. 218–219. ISBN 80-89181-00-7.

Zoznam internetových zdrojov:

- FELDEK, Ľ.: *Ako Goethe stvoril Slovákov*. Dostupné na: http://www.litcentrum.sk/slovenski-spisovatelia/lubomir-feldek#production_sample [citované 08. 07. 2018].
- KUGLEROVÁ, Z.: *Víly zo súľovského vodopádu*. Dostupné na: <https://citajmedetom.pravda.sk/povedky-pre-deti/clanok/19464-vily-zo-sulovskeho-vodopadu/> [citované 07. 07. 2018].
- *Lesný náučný chodník Tajch*. Dostupné na: <http://www.svetokolonas.sk/lesny-naucny-chodnik-tajch/> [citované 08. 07. 2018].
- *Nová Scénička – zahrajme sa na divadlo*. Dostupné na: <http://www.nova-scena.sk/podujatia/detail/nova-scenicka-studio-olympia-120.html> [citované 08. 07. 2018].
- *Sviatočné „zserbó“ rezy*. Dostupné na: <http://madari.sk/magazin/gastromoda/sviatocne-zserbo-rezy> [citované 08. 07. 2018].

Texty ukážok boli z didaktických dôvodov gramaticky, štylisticky alebo pravopisne upravené.

Pokyny na vyplňovanie odpoveďového hárka

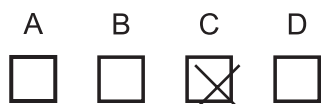
Odpoveďové hárky budú skenované, nesmú sa kopírovať, krčiť ani prehýbať.
Aby skener vedel prečítať vaše odpovede, musíte dodržať nasledujúce pokyny:

- Píšte perom s čiernou alebo modrou náplňou. Nepoužívajte tradičné plniace perá, veľmi tenko písuce perá, obyčajné ceruzky ani pentelky.

- Riešenia **úloh s výberom odpovede** zapisujte krížikom .

- Správne zaznačenie odpovede (C)
A B C D

- Nesprávne zaznačenie odpovede (C)
A B C D

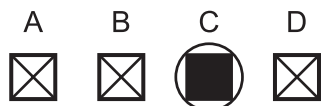

- V prípade chybného vyplnenia údajov alebo odpovedí postupujte podľa nasledujúcich pokynov.
V žiadnom prípade nepoužívajte nový odpoveďový hárak.

- Keď sa pomýlite alebo neskôr zmeníte názor, úplne zaplňte políčko s nesprávnym krížikom a urobte nový krížik.

- Ak náhodou znovu zmeníte názor a chcete zaznačiť pôvodnú odpoveď, urobte krížiky do všetkých políčok a zaplnené políčko dajte do krúžku.

- Odpovede na **úlohy s krátkou odpoveďou** napíšte do príslušného poľa odpoveďového hárka čitateľne písaným alebo tlačným písmom. Pri použití tlačného písma **rozlišujte veľké a malé písmená**.

Neotvárajte test, pokiaľ nedostanete pokyn!